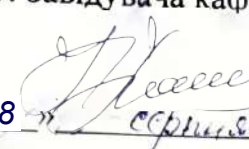

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ І ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

В.О. Завідувача кафедри, професор

 Ірина КРЮКОВА
« 28 » серпня 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.О. Декана факультету економіки
та управління

 Аркадій ТОПОВ
« 28 » серпня 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.О. Проректора науково-
педагогічної та методичної
роботи

 Вячеслав СЕДОВ
« 29 » серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОП 04 ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ
ОСВІТИ

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

С «СОЦІАЛЬНІ НАУКИ, ЖУРНАЛІСТИКА,
ІНФОРМАЦІЯ ТА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

С1 «ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ
ВІДНОСИНИ (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ
ЕКОНОМІКА)»

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«ЕКОНОМІКА»

СТРУКТУРНИЙ
ПІДРОЗДІЛ

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

ОДЕСА – 2025

Робоча програма з освітнього компонента «Податковий менеджмент» для здобувачів освітньої програми «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Розробники:

Ірина КРЮКОВА, завідувач кафедри обліку і оподаткування,
д.е.н., професор

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри *обліку і оподаткування*
Протокол від «28» *серпня* 2025 року № 1

Завідувач кафедри

Ірина КРЮКОВА

(підпис)

Гарант освітньої програми «Економіка»

д.е.н., професор

Марина БАЛДЖИ

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма здобувача вищої освіти	Характеристика освітнього компонента	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <i>С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»</i>	денна форма навчання	заочна форма навчання
	Спеціальність <i>С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини(за спеціалізацією Економіка)»</i> Освітня програма <i>«Економіка»</i>	Обов'язкова	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
денна	заочна	1-й	1-й
—	-	Лекції	
Загальна к-ть годин		16 год	4 год
90 год	90 год	Лабораторні	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,7 самостійної роботи здобувача – 7,5		Практичні, семінарські	
		14 год	8 год
		Самостійна робота	
		60 год	78 год
		в т.ч. індивідуальні завдання:	
		-	-
		Вид контролю:	
		Залік - 1 сем	Залік - 1 сем

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

для заочної форми навчання – 12/78

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вступ. Освітній компонент «Податковий менеджмент» відноситься до складу обов'язкових освітніх компонент освітньо-професійної програми «Економіка» підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр».

Метою викладання освітнього компонента «Податковий менеджмент» є опанування теоретичних основ та здобуття практичних навиків податкового менеджменту на різних рівнях управління. Вивчення цього курсу дає можливість майбутнім фахівцям приймати обґрунтовані рішення щодо податкового управління як на рівні держави, так і на рівні підприємства.

Предметом освітнього компонента є методичні та практичні засади системи управління податковою діяльністю суб'єкта господарювання.

Завдання освітнього компонента «Податковий менеджмент»:

- розуміти сутність, значення та функції податкового менеджменту у системі управління на різних рівнях господарювання;
- опанувати сучасні методики податкового планування, прогнозування, регулювання, аналізу і контролю у практичній діяльності суб'єктів господарювання та державних органів управління;
- закріпити практичні навички податкового менеджменту на різних рівнях господарського управління;
- закріплення навиків організації повної та своєчасної системи інформаційного забезпечення податкового менеджменту;-
- використовувати у практичній діяльності сучасні методики, форми і інструменти податкового менеджменту різних рівнів управління економічними процесами;
- здобуття практичних навиків та методів упередження та усунення податкових ризиків;
- показати вміння використовувати у практичній діяльності сучасні методи та інструменти податкового адміністрування.

У результаті вивчення освітнього компонента *«Податковий менеджмент»* здобувач повинен

Знати:

- сучасні методики, методи та інструменти податкового планування, прогнозування, регулювання, аналізу і контролю;
- сукупність факторів економічного та бізнес-середовища, які здійснюють вплив на діяльність суб'єкта господарювання та особливості його податкового менеджменту;
- систему індикаторів, за допомогою яких здійснюється планування, прогнозування, аналіз і контроль податкових потоків на різних рівнях господарського управління;
- основні засади роботи Державної податкової служби України, її структуру, статус, підпорядкування тощо;
- функції, предмет та особливості корпоративного податкового менеджменту;
- методи збору, зберігання та обробки податкової інформації;

- закріплений національним законодавством порядок обліку податкових надходжень та організації сплати податків;
- основи податкового регулювання в системі податкового менеджменту та ризик-менеджменту;
- закріплений національним законодавством порядок адміністрування податкових платежів.

Вміти:

- використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління;
- застосовувати набуті знання та практичні навички щодо планування, прогнозування, регулювання та оптимізації податкових розрахунків;
- формувати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи податкового менеджменту у відповідності зі стратегічними цілями підприємства;
- виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері податкового менеджменту у діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.
- здійснювати консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері оподаткування.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті вивчення освітнього компонента «Податковий менеджмент» у здобувача формуються:

інтегральна компетентність:

ІК - Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог

загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

ФК 6. Здатність формувати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

ФК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

ФК 8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ФК 12. Здатність застосовувати теоретичні та прикладні аспекти економіки в аграрному та інших секторах на національному та міжнародному рівнях.

1	1	Тема 1. Теоретичні та методологічні основи податкового менеджменту.	8	2	2	4
1	2	Тема 2. Органи управління в сфері оподаткування та їх функції.	6	-	-	6
1	3	Тема 3. Поняття і сутність корпоративного податкового менеджменту.	6	-	2	4
1	4	Тема 4. Система інформаційного забезпечення податкового менеджменту.	6	-	-	6
1	5	Тема 5. Облік платників податків.	6	-	-	6
1	6	Тема 6. Облік податкових надходжень, організація сплати податків.	6	-	-	6
Усього годин			38	2	4	32
Модуль 2. Складові елементи податкового менеджменту та їх характеристика						
2	1	Тема 7. Податковий аналіз та його місце в системі функціонування податкового менеджменту.	8	2	2	4
2	2	Тема 8. Податкове планування і прогнозування на макрорівні.	8	-	2	6
2	3	Тема 9. Планування податкових платежів як складова податкового менеджменту.	6	-	-	6
2	4	Тема 10. Податковий контроль як складова податкового менеджменту.	6	-	-	6
2	5	Тема 11. Види перевірок податкових органів.	6	-	-	6
2	6	Тема 12. Податкове регулювання в системі податкового менеджменту.	6	-	-	6
2	7	Тема 13. Податковий ризик-менеджмент.	6	-	-	6
2	8	Тема 14. Адміністрування податків у вітчизняній та міжнародній практиці.	6	-	-	6
Усього годин			52	2	4	46
Разом			90	4	8	78

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1. Програма освітнього компонента

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади побудови податкового менеджменту.

Тема 1. Теоретичні та методологічні основи податкового менеджменту.

Поняття податкового менеджменту та його зміст. Зв'язок між податковою політикою та податковим менеджментом. Рівні податкового менеджменту залежно від рівнів податкової політики. Мета податкового менеджменту та її зміст. Завдання податкового менеджменту та їх характеристика. Принципи організації податкового менеджменту та їх зміст. Проблеми, які вирішує податковий менеджмент, та зв'язок їх з його метою. Головні завдання податкового менеджменту та їх зміст. Головні складові податкового менеджменту. Суб'єкти податкового менеджменту та їх характеристика. Об'єкт оподаткування як важливий елемент податкового менеджменту. Функції податкового

менеджменту та їх характеристика. Поняття стратегічного і тактичного податкового потенціалу, їх сутність і значення для податкового менеджменту.

Податковий менеджмент підприємства, особливості його організації. Мета і завдання податкового менеджменту на цьому рівні управління і порядок його організації залежно від форм власності, організаційно-правових форм підприємства тощо.

Тема 2. Органи управління в сфері оподаткування та їх функції..

Органи законодавчої та виконавчої влади. Органи оперативного управління в сфері оподаткування. Органи не фінансового профілю. Контролюючі органи. Державна фіскальна служба України, її структура, статус, підпорядкування. Завдання державної фіскальної служби. Функції вищої, середньої та низової ланки. Права керівників органів податкової служби та їх заступників. Права посадових осіб податкових органів. Права та обов'язки платників податків. Відповідальність платників податків. Фінансові санкції. Адміністративні штрафи. Кримінальна відповідальність. Головні проблеми функціонування податкової служби. Стратегічні напрями розвитку податкової служби. Органи Пенсійного фонду та Фонду соціального страхування, їх функції. Митна служба України, її функції у сфері податкового менеджменту. Координація діяльності контролюючих органів.

Податковий потенціал як база для прийняття управлінських рішень на підприємстві. Державний податковий менеджмент та його характеристика. Мета і завдання державного податкового менеджменту, особливості його організації в Україні.

Тема 3. Поняття і сутність корпоративного податкового менеджменту.

Поняття та зміст корпоративного податкового менеджменту. Предмет та функції корпоративного податкового менеджменту. Об'єкт, предмет і підсистеми корпоративного податкового менеджменту. Функції корпоративного податкового менеджменту. Взаємозв'язок функцій корпоративного податкового менеджменту з формами реалізації податкової політики.

Поняття та сутність податкової політики підприємства та її вплив на фінансові результати. Сценарії поведінки підприємства в податкових взаєминах з державою. Форми реалізації податкової політики підприємства.

Тема 4. Система інформаційного забезпечення податкового менеджменту.

Інформаційне забезпечення податкового менеджменту, його сутність і місце. Користувачі інформації: внутрішні та зовнішні, їх характеристика. Інформаційна база та вимоги до неї в сучасних умовах розвитку економіки України. Інформаційна система і показники, які її характеризують. Особливості інформаційної бази підприємства та вимоги до її формування. Методи збору, зберігання та обробки інформації, яка потрібна для податкового менеджменту, форми її надання для користувачів. Показники, які характеризують ефективність організації податкового менеджменту та податкової системи підприємства, їх класифікація за різними ознаками.

Тема 5. Облік платників податків

Облік платників податків — юридичних осіб. Обліковий реєстр, його структура, порядок ведення. Порядок подання документів для взяття на облік у податкових органах. Робота податкових інспекцій з метою встановлення повноти обліку платників податків. Порядок внесення змін до облікового реєстру. Облік платників ПДВ. Реєстрація та облік постійних представництв нерезидентів в Україні як платників податку на прибуток. Облік неприбуткових підприємств.

Облік платників податків - фізичних осіб. Державний реєстр фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів: мета створення, зміст інформації, джерела формування єдиного інформаційного фонду. Порядок реєстрації фізичних осіб у Державному реєстрі. Організація роботи податкових органів при реєстрації фізичних осіб у Державному реєстрі. Використання даних Державного реєстру фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів.

Механізм перереєстрації платників податків. Зняття платників з обліку. Робота податкової інспекції у сфері забезпечення повноти обліку.

Тема 6. Облік податкових надходжень, організація сплати податків.

Порядок обліку податкових надходжень. Облік платежів у державних фіскальних органах. Взаємозв'язок податкових органів і органів казначейства щодо надходження платежів і зборів. Сутність особових рахунків платників податків та порядок їх ведення. Порядок ведення особових рахунків платників податків. Форма особових рахунків, підстави для ведення особових рахунків та їх закриття. Звітність по податковим надходженням. Звітність податкових органів щодо надходження платежів до бюджетів, порядок її складання та надання. Взаємовідносини з органами казначейства та іншими державними органами. Способи забезпечення виконання обов'язку зі сплати податків і зборів. Способи забезпечення виконання обов'язку по сплаті податків і зборів. Організація податковими органами повноти сплати податків до бюджетів усіх рівнів. Відповідальність за порушення податкового законодавства. Види відповідальності за порушення податкового законодавства. Поняття та порядок застосування штрафних санкцій. Розмір та порядок нарахування штрафних санкцій при самостійному виявленні факту заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів. Порядок оскарження рішень контролюючого органу. Поняття та порядок нарахування пені. Зупинення терміну нарахування пені. Розмір пені.

Змістовий модуль 2. Складові елементи податкового менеджменту та їх характеристика.

Тема 7. Податковий аналіз та його місце в системі функціонування податкового менеджменту.

Податковий аналіз як складова податкового менеджменту. Його характеристика. Сутність податкового аналізу та його особливості на різних рівнях управління економікою. Класифікація податкового аналізу за різними ознаками: за часом проведення, за об'єктами управління, за методикою вивчення об'єктів, за ступенем охоплення досліджуваних об'єктів, за змістом програми тощо. Місце податкового аналізу в системі податкового менеджменту. Функції податкового аналізу — вивчення, оцінка, визначення резервів та їх зміст. Принципи податкового аналізу та їх особливості. Порядок та послідовність проведення податкового аналізу. Етапи здійснення податкового аналізу та їх зміст. Методи податкового аналізу та їх зміст.

Тема 8. Податкове планування і прогнозування на макрорівні.

Бюджет України. Принципи планування та державного регулювання бюджету. Методи бюджетного планування. Сутність та основні цілі процесу бюджетного планування. Методи бюджетного планування. Метод коефіцієнтів. Нормативний метод. Основні проблеми бюджетного планування. Поняття і суть податкового планування. Принципи податкового планування. Критерії оптимальності в податковому плануванні. Показники прибутковості проекту податкового планування. Показники кількості обмежень проекту податкового планування. Показники кількості обмежень проекту податкового планування. Показники ризиків проекту податкового планування.

Методи податкового планування. Види і етапи податкового планування. Сутність податкового прогнозування. Поняття, сутність та методи податкового прогнозування. Податкове регулювання і економічна політика держави. Механізми податкового регулювання. Системний механізм податкового регулювання. Загальний рівень оподаткування. Структура системи оподаткування, що діє в країні. Застосування альтернативних систем оподаткування. Комплексний механізм податкового регулювання. Спеціальні податкові режими, що вводяться за територіальною ознакою. Локальний механізм податкового регулювання. Механізми, пов'язані з об'єктом і предметом оподаткування. Визначення складу платників податків.

Тема 9. Планування податкових платежів як складова податкового менеджменту.

Планування як невіддільна складова загальної системи управління підприємством. Місце податкового планування в системі податкового менеджменту. Принципи податкового планування та їх зміст. Планування податкових платежів та його характеристика. Планування податкових платежів, зміст його головних елементів. Рівні планування податкових платежів залежно від рівнів управління: державне планування податкових платежів, планування податкових платежів на рівні місцевих органів самоврядування, планування податкових платежів на підприємстві та характеристика кожного з цих рівнів. Процес планування податкових платежів та його характеристика. Етапи розробки плану податкових платежів та їх зміст. Головні вимоги до плану податкових платежів, їх характеристика. Види планів податкових платежів: стратегічні, поточні та оперативні. Стратегія податкового планування та її сутність. Етапи розробки стратегій податкового планування підприємства та їх зміст. Показники ефективності плану податкових платежів, їх види та характеристика. Методика їх розробки та особливості застосування на різних рівнях управління. Оптимальність податкових платежів та її сутність. Методи розробки оптимальної податкової стратегії підприємства. Шляхи оптимізації податкових платежів. Податковий календар підприємства, його зміст та необхідність розробки. Порядок розробки податкового календаря та організація його виконання.

Тема 10. Податковий контроль як складова податкового менеджменту.

Податковий контроль та його види: зовнішній та внутрішній. Принципи його організації та вимоги, яким він повинен відповідати. Зовнішній податковий контроль, його характеристика та види. Необхідність та значення його в сучасних умовах розвитку економіки України. Органи, які здійснюють державний податковий контроль, їх характеристика і зобов'язання. Внутрішній податковий контроль та його зміст. Форми здійснення внутрішнього податкового контролю. Комплексний внутрішній податковий контроль і сфери його запровадження. Порушення у сфері оподаткування підприємств та їх мотиви в сучасних умовах розвитку економіки України. Відповідальність суб'єктів за порушення податкового законодавства, її види та заходи покарання. Міжнародний податковий контроль, перспективи його розвитку у світі та в Україні. Міжнародні угоди, які укладаються між державами з метою об'єднання зусиль різних країн світу зі здійснення контролю щодо усунення порушень законодавства в галузі ухилення від сплати податків.

Тема 11. Види перевірок податкових органів.

Планування контрольно-перевірочної роботи податкових органів. Поняття та структура плану-графіка проведення перевірок. Порядок відбору суб'єктів підприємницької діяльності для перевірки. Планування фонду робочого часу. Організація та основні етапи проведення невідвізних перевірок. Організація та етапи проведення комплексних документальних перевірок. Програма перевірки. Направлення на перевірку. Підготовка до проведення перевірки. Виконання контрольно-перевірочних дій. Оформлення результатів перевірки. Структура акту перевірки. Вимоги до складання акту перевірки. Процедура підписання акту перевірки. Оскарження дій податкових органів. Податковий компроміс. Стандарти якості контрольно-перевірочної роботи.

Тема 12. Податкове регулювання в системі податкового менеджменту.

Податкове регулювання та його сутність. Напрями здійснення державного податкового регулювання. Особливості податкового регулювання. Законодавча база для здійснення податкового регулювання. Мета, завдання і функції податкового регулювання, методи його проведення та їх сутність. Пільги з оподаткування як можливість зменшення податкових платежів підприємства. Принципи надання пільг з оподаткування. Види податкових пільг та їх характеристика. Прямі та непрямі податкові пільги. Наслідки здійснення податкового регулювання та методи їх визначення. Вільні економічні зони в

Україні, їх характеристика. Принципи їх утворення, законодавча база для їх відкриття. Вимоги до відкриття підприємства у вільній економічній зоні. Особливості оподаткування у вільних економічних зонах. Офшорні економічні зони та їх характеристика. Особливості організації оподаткування в них та головна мета їх існування.

Тема 13. Податковий ризик-менеджмент

Сутність податкового ризик-менеджменту. Вплив ризик-менеджменту на виконання дохідної частини бюджету. Види та кількісна оцінка податкових ризиків. Основні податкові ризики та шляхи їх виявлення та оцінка. Управління податковими ризиками. Зміст, принципи та етапи управління податковими ризиками. Шляхи і методи упередження та усунення податкових ризиків. Методи упередження податкових ризиків. Взаємодія державних органів щодо недопущення розширення кола об'єктів і суб'єктів податкових ризиків. Шляхи упередження та усунення податкових ризиків.

Тема 14. Адміністрування податків у вітчизняній та міжнародній практиці.

Предметна сфера і методи податкового адміністрування. Методи і форми податкового адміністрування. Зміст діяльності контролюючих органів та органів стягнення. Порядок створення електронного кабінету та листування платників податків з контролюючими органами. Особливості сучасного податкового адміністрування в Україні. Принципи податкової політики ЄС. Податкове адміністрування у країнах ЄС. Гармонізація податкової політики України із практикою ЄС. Інформаційні сервіси та технології в сфері оподаткування та управління в країнах ЄС. Відповідальність платників податків у країнах ЄС. Цифровізація у податковому адмініструванні.

5.2. Теоретичний зміст освітнього компонента (курс лекцій)

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

№	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
1	2
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади побудови податкового менеджменту – 8 год.	
1.1	Тема 1. Теоретичні та методологічні основи податкового менеджменту. (2 год) 1. Поняття податкового менеджменту та його зміст. 2. Принципи, завдання та функції податкового менеджменту. 3. Податковий менеджмент підприємства, особливості його організації у аграрному секторі 4. Предмет і методи вивчення дисципліни.
1.2	Тема 2. Органи управління в сфері оподаткування та їх функції (2 год) 1. Державний податковий менеджмент та його функції. 2. Права та обов'язки платників податків. 3. Відповідальність платників податків. 4. Органи державного податкового регулювання України та їх основні завдання.
1.3	Тема 3. Поняття і сутність корпоративного податкового менеджменту. (2 год) 1. Сутність та завдання корпоративного податкового менеджменту. 2. Типи ухилення підприємства від податкової відповідальності 3. Методи оптимізації податкового навантаження на бізнес-суб'єкт. 4. Методи корпоративного податкового планування. 5. Корпоративний податковий менеджмент у системі управління агропідприємствами.

1.4	Тема 6. Облік податкових надходжень та організація сплати податків. (2 год) 1. Порядок обліку податкових надходжень. 2. Порядок ведення особових рахунків платників податків. 3. Звітність з податкових надходжень аграрних бізнес-суб'єктів. 4. Відповідальність за порушення податкового законодавства.
Змістовий модуль 2. Складові елементи податкового менеджменту та їх характеристика - 8 год.	
2.1	Тема 7. Податковий аналіз та його місце в системі функціонування податкового менеджменту. (2год) 1. Зміст, види та завдання податкового аналізу. 2. Методика здійснення податкового аналізу. 3. Податкова безпека: сутність та методика визначення показників. 4. Податкове навантаження бізнес-суб'єктів агросфери його оцінка.
2.2	Тема 8. Податкове планування і прогнозування на макрорівні. (2год) 1. Податкове планування і прогнозування на макрорівні. 2. Методи державного податкового планування. 3. Цінова еластичність податків в управлінні податковими потоками. 4. Податкові ризики та управління ними.
2.3	Тема 9. Планування податкових платежів як складова податкового менеджменту. (2год) 1. Планування податкових платежів, зміст його головних елементів. 2. Види планів податкових платежів: стратегічні, поточні та оперативні. 3. Показники ефективності плану податкових платежів, їх види та характеристика. 4. Методи розробки оптимальної податкової стратегії підприємства.
2.4	Тема 10. Податковий контроль як складова податкового менеджменту. (2год) 1. Сутність та види податкового контролю. 2. Податковий аудит. 3. Внутрішній податковий контроль та форми його здійснення. 4. Відповідальність суб'єктів за порушення податкового законодавства.

Заочна форма навчання

№	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
1	2
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади побудови податкового менеджменту – 2 год.	
1.1	Тема 1. Теоретичні та методологічні основи податкового менеджменту. (2 год) 1. Поняття податкового менеджменту та його зміст. 2. Принципи, завдання та функції податкового менеджменту. 3. Податковий менеджмент підприємства, особливості його організації 4. Предмет і методи вивчення дисципліни.
Змістовий модуль 2. Складові елементи податкового менеджменту та їх характеристика - 2 год.	

2.1	Тема 7. Податковий аналіз та його місце в системі функціонування податкового менеджменту. (2год) 1. Сутність податкового аналізу та його особливості на різних рівнях управління економікою. 2. Види податкового аналізу та їх методичні особливості. 3. Порядок та послідовність проведення податкового аналізу. 4. Методи податкового аналізу та їх зміст.
------------	---

5.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні та методологічні основи податкового менеджменту.	2	4
2	Тема 3. Поняття і сутність корпоративного податкового менеджменту.	2	2
3	Тема 5. Облік платників податків.	2	-
4	Тема 6. Облік податкових надходжень, організація сплати податків.	2	-
5	Тема 7. Податковий аналіз та його місце в системі функціонування податкового менеджменту.	2	2
6	Тема 8. Податкове планування і прогнозування на макрорівні.	2	2
7	МКР	2	-
Разом		14	8

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Питання (тема)	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні та методологічні основи податкового менеджменту. Проблеми, які вирішує податковий менеджмент, та зв'язок їх з його метою. Суб'єкти податкового менеджменту та їх характеристика. Об'єкт оподаткування як важливий елемент податкового менеджменту. Мета і завдання податкового менеджменту рівні управління аграрним підприємством та порядок його організації залежно від форм власності, організаційно-правових форм підприємства тощо.	2	4
2	Тема 2. Органи управління в сфері оподаткування та їх функції.	4	6

	Державна податкова служба України, її структура, статус, підпорядкування. Головні проблеми функціонування податкової служби. Податковий потенціал як база для прийняття управлінських рішень на агропідприємстві.		
3	Тема 3. Поняття і сутність корпоративного податкового менеджменту. Взаємозв'язок функцій корпоративного податкового менеджменту з формами реалізації податкової політики. Сценарії поведінки підприємства в податкових взаєминах з державою. Форми реалізації податкової політики підприємства. Зарубіжна практика корпоративного податкового менеджменту. Функції та обов'язки податкових менеджерів агрокомпаній	4	4
4	Тема 4. Система інформаційного забезпечення податкового менеджменту. Користувачі інформації: внутрішні та зовнішні, їх характеристика. Особливості інформаційної бази підприємства та вимоги до її формування. Методи збору, зберігання та обробки інформації, яка потрібна для податкового менеджменту, форми її надання для користувачів. Система інформаційно-аналітичного забезпечення податкового агроменеджменту.	4	6
5	Тема 5. Облік платників податків. Робота податкових інспекцій з метою встановлення повноти обліку платників податків. Порядок внесення змін до облікового реєстру. Організація роботи податкових органів при реєстрації фізичних осіб у Державному реєстрі. Використання даних Державного реєстру фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів.	4	6
6	Тема 6. Облік податкових надходжень, організація сплати податків. Взаємозв'язок податкових органів і органів казначейства щодо надходження платежів і зборів. Способи забезпечення виконання обов'язку зі сплати податків і зборів. Способи забезпечення виконання обов'язку по сплаті податків і зборів. Поняття та порядок нарахування пені.	4	6
7	Тема 7. Податковий аналіз та його місце в системі функціонування податкового менеджменту. Місце податкового аналізу в системі податкового менеджменту. Класифікація податкового аналізу за різними ознаками: за часом проведення, за об'єктами управління, за методикою вивчення об'єктів, за ступенем охоплення досліджуваних об'єктів, за змістом програми. Сучасний стан податкового навантаження бізнес-суб'єктів аграрного сектору	4	4
8	Тема 8. Податкове планування і прогнозування на макрорівні. Податкове регулювання і економічна політика держави. Механізми податкового регулювання. Застосування альтернативних систем оподаткування. Локальні механізми податкового регулювання. Місце податкового планування в управлінні аграрних підприємств.	4	6

9	Тема 9. Планування податкових платежів як складова податкового менеджменту. Стратегічні цілі та завдання податкового планування на підприємстві, оцінка їх відповідності стану компанії, сучасному рівню економічного розвитку, ресурсному потенціалу та ринковим можливостям. Аудит прийнятої податкової стратегії та оптимальність розподілу та використання ресурсного потенціалу компанії. Аудит результативності реалізації податкової стратегії підприємства.	5	6
10	Тема. 10. Податковий контроль як складова податкового менеджменту. Органи, які здійснюють державний податковий контроль, їх характеристика і зобов'язання. Міжнародний податковий контроль, перспективи його розвитку у світі та в Україні. Міжнародні угоди, які укладаються між державами з метою об'єднання зусиль різних країн світу зі здійснення контролю щодо усунення порушень законодавства в галузі ухилення від сплати податків.	5	6
11	Тема 11. Види перевірок податкових органів. Планування фонду робочого часу. Організація та основні етапи проведення невиїзних перевірок. Направлення на перевірку. Підготовка до проведення перевірки. Стандарти якості контрольно-перевірочної роботи.	5	6
12	Тема. 12. Податкове регулювання в системі податкового менеджменту. Наслідки здійснення податкового регулювання та методи їх визначення. Вільні економічні зони в Україні, їх характеристика. Принципи їх утворення, законодавча база для їх відкриття. Вимоги до відкриття підприємства у вільній економічній зоні. Офшорні економічні зони та їх характеристика, особливості оподаткування в офшорних зонах. Пільгові механізми оподаткування підприємств агросфери.	5	6
13	Тема 13. Податковий ризик-менеджмент. Шляхи і методи упередження та усунення податкових ризиків. Взаємодія державних органів щодо недопущення розширення кола об'єктів і суб'єктів податкових ризиків. Шляхи упередження та усунення податкових ризиків. Податкові ризики аграрних підприємств та напрями їх нівелювання.	5	6
14	Тема 14. Адміністрування податків у вітчизняній та міжнародній практиці. Методи і форми податкового адміністрування. Зміст діяльності контролюючих органів та органів стягнення. Порядок створення електронного кабінету та листування платників податків з контролюючими органами. Особовості сучасного податкового адміністрування в Україні. Принципи податкової політики ЄС. Податкове адміністрування у країнах ЄС. Гармонізація податкової політики України із практикою ЄС. Інформаційні сервіси та технології в сфері оподаткування та управління в країнах ЄС. Відповідальність платників податків у країнах ЄС.	3	6
	Підготовка до МКР № 2	2	-

	Разом	60	78
--	--------------	-----------	-----------

5.5. Індивідуальні завдання

1. Проведення аналізу податкової бази базового суб'єкта (аграрного формування, установи, організації, тощо).
2. Складання календарного плану-графіку сплати податків в аграрному підприємстві.
3. Збір та ознайомлення із податковою звітністю базового підприємства.
4. Обґрунтування та розробка стратегії податкового планування базового підприємства.
5. Розробка плану здійснення внутрішнього податкового контролю в базовому бізнес-суб'єкті (установі, організації).
6. Складання карти податкових пільг базового суб'єкта дослідження.
7. Ознайомитись з планом роботи Державної податкової служби Одеської області на перше півріччя поточного року.
8. Заповнити Додатки до податкової декларації платника єдиного податку 4-ої групи наявні земельні ділянки (Додатки 1,3 до податкової декларації).
9. Коротко описати порядок заповнення податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Таблиця 1.

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПР 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.	Лекції, презентації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, обговорення.
ПР 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.	Лекції, презентації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, кейс-стаді.
ПР 5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.	Лекції, аналіз конкретних ситуацій, обговорення
ПР 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді	Відповіді на запитання і опитування думок здобувачів, аналіз історій і ситуацій, робота у групах
ПР 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.	Моделювання професійної діяльності, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, сторітелінг, скрайбінг
ПР 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень	Моделювання професійної діяльності, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, сторітелінг, скрайбінг
ПР 10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних	Робота з додатками, комп'ютерними програмами, віртуальними словниками, інтерактивними картами

дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.	
ПР 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.	Обговорення, професійний дискус, аналіз, порівняння, метод виокремлення основного, «мозковий штурм», демонстрація.
ПР 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	Аналіз конкретних ситуацій, розгляд кейсів, метод презентацій, «мозковий штурм», демонстрація.
ПР 16. Застосовувати сучасні теоретичні та прикладні аспекти економіки на національному і міжнародному рівнях.	Аналіз конкретних ситуацій, розгляд кейсів, сторітелінг, скрайбінг
ПР 17. Визначати ефективне функціонування суб'єктів господарювання в аграрному та інших секторах економіки на національному і міжнародному рівнях.	Моделювання професійної діяльності, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, метод економіко-статистичних розрахунків

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Податковий менеджмент» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ 106-заг від 30 квітня 2025 року..

Якість засвоєння змісту освітнього компоненту (незалежно від форми контролю) в Університеті оцінюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 2.

Таблиця 2. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Поточний контроль – це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної занять (лекції, лабораторно-практичні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компоненту. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної

систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами освітнього процесу та підлягає модульному (рубіжному) контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи.

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.і., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Таблиця 3

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
1	2	3	4	5	6	7
90 - 100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивний-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64 - 73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			

35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно- продуктивний)	незадовільн о	не зарахован о
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, фрагментів.			

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Таблиця 4

Оцінювання освітнього компонента (від 0 до 100 балів)

Оцінювання освітнього компонента

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Модуль 1	0-10% пропусків – 5 балів	доповідь на науковій студентській конференції
Модуль 2	10%-20% пропусків – 4 бали	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
.....	20%-40% пропусків – 3 бали	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
	40%-60% пропусків – 2 бали	призове місце в олімпіаді
	60%-80% пропусків – 1 бал	підготовка наукової публікації
	більше 80% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл.5):

- модульний контроль – до 90 балів,
- бал за відвідування занять – до 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента до 5 балів.

Таблиця 5

Оцінювання освітнього компонента

Бал за змістовні модулі (БЗМ)												Сума		
Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)						Бал за відвідування (всього 0-5)			Бал заохочувальний (всього -0-5)					
Змістовний модуль 1 (ЗМ 1) Поточний контроль - 45					Змістовний модуль 2 (ЗМ 2) Поточний контроль - 45							0-5	0-5	100
T1	T2	T3	T4	T5, T6	T7, T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14			
7	7	7	8	8,8	5,6	5	5	6	6,6	6				
Модульний контроль - 45					Модульний контроль - 45									
БЗМ = (ЗМ1 + ЗМ2) : 2														

* T1,T2,T3.....- теми змістовного модуля

Відповідно до «Положенням про систему оцінювання знань, квітень 2025 р. здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за

освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичні вказівки

1. Податковий менеджмент. Конспект лекцій для здобувачів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальна та поведінкові науки»/Крюкова І.О. Одеса: ОДАУ, 2023 р. 47с.

2. Податковий менеджмент. Методичні рекомендації для проведення семінарських занять для здобувачів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальна та поведінкові науки»/Крюкова І.О. Одеса: ОДАУ, 2023 р. 34с.

3. Податковий менеджмент. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальна та поведінкові науки»/Крюкова І.О. Одеса: ОДАУ, 2023 р. 35с.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Податковий кодекс України, від 02.12.2010 р. №2755-VI. Зі змінами і доповненнями. URL. [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua)
2. Митний кодекс України, від 11.07.02 р. №92-IV. URL. [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua)
3. Бечко П. К., Лиса Н. В. Податковий менеджмент: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 288 с.
4. Тимченко О. М. Податковий менеджмент: навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. Київ: ХНЕУ. 2016. 150 с.
5. Іванов Ю.Б., А.І. Крисоватий. Податковий менеджмент: підруч. Київ: Знання, 2008. 526 с.
6. Ісаншина Г. Ю. Податковий менеджмент : навч. посібн. Київ : ЦУЛ, 2003. 260 с.
7. Крисоватий А. І. Податковий менеджмент: навч. посібн. / А. І. Крисоватий, А. Я. Кізима. Тернопіль : Карт-бланш, 2004. 304 с.
8. Найдено О. Є. Податковий контроль: підруч. Харків: Вид. ХНЕУ, 2012. 386 с.
9. Іванов Ю.Б., Карпова В.В., Карпов Л.Н. Податковий менеджмент: навч. посіб. Харків: ИД "ИНЖЕК", 2006. 488 с.
10. Іванов Ю.Б., Тищенко О.М., Грачов О.В. Проблеми розвитку корпоративного податкового менеджменту. Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. 496 с.
11. Рева Т. М. Податковий менеджмент: навч. посібн. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 282 с.
12. Зайцев О.В. Податковий менеджмент: навч. посіб. Суми:СДУ, 2017. 412с.

13. Прокопенко Н.С. Податкове регулювання агропромислового виробництва: Монографія. Київ. ННЦ ІАЕ, 2009. 316 с.
14. Іванов Ю.Б., Тищенко О.М., Тищенко О.В. Податкове регулювання соціального розвитку: світовий досвід та тенденції в Україні: монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2012. – с. 316.
15. Нікітішин А. О. Податкова політика в умовах економічних перетворень: монографія / А. О. Нікітішин. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 480 с.
16. Новак Н.П. Трансформація оподаткування прибутку аграрних підприємств в Україні. Сучасний стан та пріоритети розвитку системи обліку, оподаткування й аналізу виробничо-економічної діяльності суб'єктів господарювання агропромислового сектору економіки: колективна монографія. За заг. ред. Л.О. Мармуль. Херсон: Айлант, 2018. С. 9-17.

Допоміжна:

17. Воронкова О. М. Теоретичні засади податкового менеджменту. URL:http://www.nbu.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Venu/2011_2/7.pdf
18. Дорош Н.І. Податкова система України і розвинутих зарубіжних країн (порівняльний аналіз). *Фінанси України*. 2018. № 6. С. 75–82.
19. Мельник М., Лещук І. Податковий контроль в Україні: проблеми та пріоритети підвищення ефективності: монографія. Львів, 2015. 330с.
20. Міжнародне оподаткування / За ред. .Г. Козака, В.М. Сліпа: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 550 с.
21. Паранчук С. В. Податковий менеджмент: навч. посіб. / Паранчук С. В., Романів Є. М., Червінська О. С. Третє видання, доповнене і перероблене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2009. 288 с.
22. Мельник В.П., Тарантул Л.Л., Варналій З.С. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи :монографія. Київ : Знання України, 2008. 675 с.
23. Податковий контроль: підручник / П.Ю. Буряк, Б.А. Карпінський, Н.С. Залуцька, В.З Білінський. Київ: «Хай–Тек Прес», 2007. С. 608.
24. Проблеми розвитку податкової політики та оподаткування: монографія / за заг. ред. проф. Ю. Б. Іванова. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2007. 448 с.
25. Седих О. І. Податкові ризики підприємства в умовах глобалізації. URL:http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evd/2011_3/22.pdf
26. Замятіна К. В. Управління податковими ризиками при адмініструванні податків URL:<http://dspace.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/>
27. Крюкова І.О., Потишняк О.М., Найда А.В. Роль і значення податкового адміністрування за умов сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2025. № 7. URL:<http://www.economy.nayka.com.ua/>
28. Крюкова І.О. Податкові потоки національної економіки: особливості та основні тенденції. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Національні і світові тенденції розвитку обліку, оподаткування і контролю» (м. Одеса, ОДАУ, 21 травня 2020р.).
29. Крюкова І.О., Потишняк О.М., Найда А.В. Роль і значення податкового адміністрування за умов сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2025. № 7. <http://www.economy.nayka.com.ua/>
30. Крюкова І.О., Потишняк О.М., Фузицька Д.С. Роль і завдання бухгалтерського обліку у досягненні цілей сталого розвитку. *Economic Bulletin of the Black Sea Littoral*. 2025, Т.7., Вип. 6. С. 76-86.

31. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.10 р. №2464-VІюURL. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

32. Лист ДПС «Про терміни подання декларації з ПДВ та сплати зобов'язання» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v3989225-01#Text>.

Інформаційні ресурси

33. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL. <https://tax.gov.ua>

34. Бюджетний Кодекс України від 8 липня 2010 року № 2456-VІ.URL. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-VI>.

35. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL.<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80731-10.55>.

36. Наказ Міністерства фінансів України від 9 грудня 2011 р. № 1588 Порядок обліку платників податків і зборів (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1562-11>.

37. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.

38. Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1246.URL. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1246-2010-%D0%BF>.

39. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL. <https://index.minfin.com.ua/ua>